
Ewa Björling (Hovedindlæg)

Herr president! Ungdomsarbetsløsheden har stået højt på Nordiska ministerrådets dagordning under de seneste åren. Frågan har varit extra angelägen då den ekonomiska krisen drabbat ungdomarna i Norden särskilt hårt.

Arbetsløsheden blandt ungdomar är allvarlig, då långvarigt utanförskap i tidig ålder kan få stora konsekvenser. Därför är det viktigt att snabbt sätta in åtgärder för att förhindra att unga hamnar i ett skadligt utanförskap.

Den utbredda ungdomsarbetsløsheden har inte minst slagit hårt mot unga med begränsad eller bristande utbildning, unga med utländsk bakgrund, unga med missbruksproblematik och ungdomar med olika typer av fysisk och psykisk sjukdom.

Situationen skiljer sig givetvis åt mellan våra nordiska länder, men det finns samtidigt många problem som vi har gemensamt. Därför finns det all anledning att följa utvecklingen på det nordiska planet och att se till att vi lär av varandras erfarenheter, misstag och framgångar.

Under temat "Fler unga i arbete i Norden" har vi under det svenska ordförandeskapet strävat efter att sätta fokus på utbytet av erfarenheter av hur man kan underlätta ungdomars väg in på arbetsmarknaden. Den stora höjdpunkten utgjordes av ett nordiskt arbetsmarknadsmöte som genomfördes i Stockholm den 16 maj. Mötet var en stor framgång, och mer än 650 personer deltog i de olika aktiviteterna under dagen.

Mötesdeltagarna representerade alltifrån arbetsmarknadens parter och det privata näringslivet till ungdomsorganisationer, parlamentariker och olika

---

utbildningsinstitutioner. De nordiska statsministrarna deltog under dagen i en paneldiskussion, i vilken tankar om och erfarenheter av bekämpandet av ungdomsarbetslösheten utbyttes. Även de nordiska arbetsmarknadsministrarna var på plats. I direkt anslutning till arbetsmarknadsmötet pågick under hela dagen även ett särskilt jobbforum, där goda nordiska exempel på sysselsättningsskapande åtgärder lyftes fram. Ett återkommande tema under mötet i Stockholm var lärlingsutbildningars stora potential att hjälpa ungdomar in i yrkeslivet. Som en uppföljning av mötet kommer det att genomföras en särskild studie över just lärlingsutbildningar.

Ministerrådet för arbetsliv har även beställt en studie som kartlägger goda nordiska exempel på hur arbetsgivare jobbar med att få in unga på arbetsmarknaden. Slutrapporten, som kommer att presenteras inom kort, redogör för 24 goda nordiska exempel. Bland de slutsatser som dras märks betydelsen av resultatorientering, vikten av fasta kontaktpersoner för de unga och det centrala i individuellt anpassade program med tydliga utvecklingsmål.

Unga utrikes födda är en grupp som ofta har särskilt svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. Den 28 november kommer en konferens att arrangeras i Stockholm där den problematiken sätts i fokus.

Under det svenska ordförandeskapet har även situationen för de unga som har ett jobb att gå till uppmärksammats. Så sent som den 9 oktober genomfördes en konferens i Stockholm om ungdomars arbetsmiljö.

Nordiska ministerrådet finansierar många studier med anknytning till ungdomar och ungdomsarbetslösheten utöver de som jag nu redan nämnt. Ministerrådet för arbetsliv finansierar sedan hösten 2011 bland annat en stor studie som kommer att ge ny kunskap om arbetslöshet och utanförskap i Norden när den presenteras 2014. Studien analyserar ungdomars övergång från skola till arbetsliv, däribland de ungas allra första arbetslivserfarenheter. Resultaten kommer att visa på likheter och olikheter i de ungas arbetslöshet och utanförskap i de nordiska länderna men även avhandla vad som kännetecknar länderna med avseende på bland annat

---

arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadsåtgärder.

Forskningsstudier är viktiga, men även mer konkreta projekt erhåller naturligtvis finansiellt stöd från Nordiska ministerrådet. Här bör bland annat Nordjobb, som finansieras med hjälp av medel från Ministerrådet för arbetsliv, nämnas.

Nordjobb erbjuder ungdomar mellan 18 och 28 år möjligheten att genom arbete, boende och deltagande i kulturella aktiviteter uppleva ett nordiskt land under sommarhalvåret. De har sedan 1985 förmedlat sommarjobb till 20 000 ungdomar och därigenom givit dem tillfälle att få upp ögonen för de möjligheter som finns generellt på den nordiska arbetsmarknaden.

Ministerrådet för utbildning och forskning har vidare givit Nordens välfärdscenter i uppdrag att upprätta, utveckla och lansera en nordisk resursbank för program och åtgärder. I databasen samlas information om vad projekten gör, hur och med vilka resultat för att andra ska kunna dra lärdom av dessa erfarenheter. Kunskapsbanken lanserades i oktober 2013, och det kommer att genomföras en omfattande profilering av relevanta målgrupper och utvalda arenor under 2013 och 2014.

Den nordiska barn- och ungdomskommittén, Nordbuk, finansierar en forskningskoordinator som undersöker hur de nordiska länderna arbetar för att minska arbetslöshet bland unga. Detta sker i dialog med Nordens välfärdscenter och deras resursbank. Nordbuk kommer i november i år även att genomföra en nordisk konferens som syftar till att belysa och sprida framgångsrik lokal verksamhet.

Avslutningsvis vill jag även nämna en av Nordiska ministerrådets största satsningar under perioden 2013-2015, "Hållbar nordisk välfärd".

"Hållbar nordisk välfärd" syftar till att hitta innovativa lösningar för att förnya de nordiska välfärdssystemen. Lösningarna ska bidra till ökad kvalitet och jämlikhet i utbildning, arbete samt hälsa och omsorg. Insatser knutna till bekämpande av utanförskap, inte minst kopplat till arbetslöshet bland unga samt unga med oavslutad utbildning, är ett prioriterat tema.

Sammanfattningsvis har det tagits, och kommer att tas, många konstruktiva och resultatorienterade initiativ relaterade till ungdomsarbetslösheten inom ramen för det nordiska samarbetet.

Information

Speech number

86

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Ewa Björling](#)

Speaker role

Samarbejdsminister

Date

30.10.13 11:58